

Vejledning vedrørende proceslisten

Vejledningen indeholder bl.a. eksempler på de beregninger, der ligger til grund for optagelse på proceslisten og er tænkt som en hjælp til virksomheder, der er i tvivl om mulighederne for at få optaget deres produktionsproces på listen.

Baggrund for proceslisten

CO₂-afgiftsloven pålægger en afgift på forbrug af energiprodukter som mineralolie, gas, el, kul, mv. Grundlæggende betales der 90 kr. pr. ton CO₂. Da energiprodukterne indeholder forskellige mængder CO₂ pr. ton, er afgiftssatserne også forskellige. Fx er CO₂-afgiften 24,3 øre/l gas- og diesellole, mens der skal betales 19,8 øre/Nm³ naturgas og 9 øre/kWh el.

Visse produktionsprocesser kan opnå tilbagebetaling af en stor del af CO₂-afgiften, hvis de opfylder en række betingelser.

Disse processer er samlet på den såkaldte procesliste, der er et bilag til CO₂-afgiftsloven. Processerne på denne liste benævnes tunge processer. Karakteristisk for processerne er, at de er energiintensive, dvs. at der i processen bruges meget energi pr. produceret mængdeenhed af produktet. Eksempelvis bruges der meget energi til at fremstille 1 ton glasuld, og processen er derfor optaget på proceslisten.

Ideen bag proceslisten er at sikre, at de processer, der i produktionen kræver relativt meget energi, ikke skal belastes relativt hårdere af afgiftsbetaling, end processer, der bruger mindre energi og dermed ikke belastes hårdt af CO₂-afgiftsbetaling.

Samtidig gælder der dog det princip, at blandt konkurrerende produkter skal den, der bruger relativt mest energi, betale relativt mest i afgift.

Disse krav til processerne - og konsekvenserne af at optages på proceslisten - gennemgås i det følgende.

Effekter af at være optaget på proceslisten

Produktionsprocesserne på listen beskattes i første omgang med den fulde afgift på 90 kr. pr. ton CO₂. Efterfølgende får den moms-registrerede virksomhed tilbagebetalt 13/18

heraf, dvs. 65 kr. pr. ton CO₂ for de omfattede processer, så den effektive afgiftsbetaling bliver 25 kr. pr. ton CO₂.

Dette gælder for forbrug af både brændsler og el, der indgår i selve produktionsprocessen. Derimod kan energi brugt til andre formål fx rumopvarmning og varmt vand ikke indgå i den energimængde, der er tilbagebetalingsberettiget.

Eksempelvis betaler en momsregistreret virksomhed, der producerer glasuld (som er på proceslisten), en CO₂-afgift på 2,5 øre/kWh el, svarende til 5/18 af den fulde CO₂-afgift på el på 9 øre/kWh. Den resterende 13/18 af afgiften bliver refunderet.

I visse tilfælde, hvor en hel proces ikke kan optages på listen, kan delprocesser i stedet optages under forudsætning af, at disse opfylder kriterierne.

Ud over at opnå den afgiftslempelse, der er forbundet med at have en proces på proceslisten, kan en virksomhed opnå en yderligere lempelse i afgiftsbelastningen på 22 kr. pr. ton CO₂. Det kræver, at der indgås en aftale med Energistyrelsen om energieffektivisering. Der henvises til Energistyrelsen og det såkaldte aftalesystem.

Kriterier for optagelse på proceslisten

Efter de gældende regler er der objektive regler for, hvornår en given produktionsproces kan optages på proceslisten. Overordnet er tre forhold af afgørende betydning:

- 1) Den samlede CO₂-afgiftsbetaling i udgangspunktet (dvs. med fuld afgift) skal belaste virksomheden
 - a. med mere end 3 pct. af værditilvæksten og
 - b. med mere end 1 pct. af produktionens værdi.

Begge delkriterier skal være opfyldt.

Afgiftsbelastningen skal beregnes ud fra en afgift på 50 kr./ton. Dette skyldes, at dette var gældende sats, da listen blev indført, og evt. nye processer skal vurderes på samme måde som allerede optagne processer.

Den samlede CO₂-afgiftsbelastning er alle de CO₂-afgifter, virksomheden betaler, dvs. CO₂-afgifter for energi brugt til rumopvarmning og varmt vand, for energi brugt til tunge produktionsprocesser og energi for til andre produktionsprocesser (kaldet lette processer). Tallet opgøres brutto, dvs. uden tilbagebetaling af CO₂-afgifter for energi anvendt til proces.

Værditilvæksten skal beregnes som omsætning (målt i markedspriser eksklusiv moms og afgifter) fratrukket køb af rå- og hjælpestoffer (målt i markedspriser eksklusiv moms og afgifter), der indgår i produktionen. Hvis virksomheden har foretaget investeringer i det pågældende år, må der kun fratrækkes afskrivninger, der svarer til et naturligt, langsigtet

investeringsniveau. Det er dermed ikke muligt at fratække store engangsinvesteringer for dermed at opnå en lav værditilvækst.

Produktionens værdi skal opgøres som omsætningen (målt i markedspriser eksklusiv moms og afgifter).

2) En optagelse på proceslisten må ikke resultere i, at afgiftsbelastningen pr. produceret mængdeenhed bliver lavere end belastningen for en indenlandsk konkurrent, der anvender mindre energi pr. produceret mængdeenhed.

Kriteriet kan illustreres med et fiktivt eksempel:

Eksempel

En virksomhed (A) undersøger muligheden for at få sin anvendte produktionsproces på listen. Den bruger 20 mio. kWh el til at producere 1 ton af sit produkt.

I øjeblikket betaler virksomheden 3 mio. kr. pr. ton produkt i CO₂-afgifter. Hvis energien anvendt til produktionsprocessen bliver regnet som tung proces, vil virksomhedens samlede afgiftsbelastning blive 0,5 mio. kr. pr. ton produkt.

En konkurrerende virksomhed anvender en proces, der bruger 10 mio. kWh el til at producere et ton af et tilsvarende produkt. De betaler 2 mio. kr. pr. ton produkt i afgift. Afgiftsbelastningen er derfor 2 kr. pr. ton.

Den ansøgende virksomhed A bruger relativt mest energi (dobbelt så meget for samme mængde), men en optagelse af processen på listen vil medføre, at virksomhed A får en relativt lavere afgiftsbelastning i forhold til den konkurrerende virksomhed. Dermed kan optagelsen ikke lade sig gøre.

Kriteriet sikrer, at den producent, der bruger relativt mest energi (her A), også betaler relativt mest i afgifter.

Omvendt kan konkurrencehensynet om at sikre lige konkurrence betyde, at ikke-energiintensive processer optages på proceslisten, fordi indenlandsk konkurrerende processer allerede er energiintensive og dermed i forvejen er optaget på listen. Derved stilles virksomhederne konkurrencemæssigt lige.

3) Virksomhedens optagelse på proceslisten må ikke resultere i, at virksomheden bliver nettovinder.

Der ses her på, om virksomheden - hvis deres produktionsproces optages på proceslisten - vil få tilbageført mere, end der betales i afgift.

Der foretages en beregning af, hvilken samlet afgiftsbetaling virksomheden vil få med den lavere afgiftssats for tung proces. Her medregnes både CO₂-og energiafgifter, dvs. både

CO₂-afgifterne betalt for energi til procesformål, men også CO₂- og energiafgifterne betalt for energi til rumvarmeformål.

Det nye, samlede afgiftsbeløb sammenlignes med det beløb, virksomheden får tilbageført, som følge af en historisk nedsættelse af arbejdsgivernes andel af arbejdsmarkedsbidraget. Ved omlægningen af energiafgiftssystemet i 1995 blev CO₂- og energiafgifterne øget til gengæld for en tilbageføring til erhvervene via en reduktion af arbejdsgiverens andel af arbejdsmarkedsbidraget, og det er denne nedsættelse, der indgår i beregningen. Tilbageføringsbeløbet opgøres som 0,53 pct. af den samlede lønsum knyttet til den relevante produktionsproces.

Kriteriet sikrer, at den enkelte virksomhed ikke får tilbageført mere, end der betales i afgift.

Desuden vurderes også:

4) Processens flytbarhed.

Hvis en proces er flytbar, og der er risiko for, at processen flyttes til udlandet for at undgå den danske afgiftsbelastning, kan det indgå positivt i vurderingen af, om processen optages på listen. Dette skyldes, at selv om en udflytning reducerer CO₂-udledningen på dansk grund, reduceres den globale udledning ikke, hvis produktionen flyttes til et land uden regulering af CO₂-udledningen.

Omvendt vil en ikke-flytbar proces ikke kunne optages på proceslisten.

Kriteriet sikrer derfor, at der tages højde for, at CO₂-udledning netop er et globalt problem.

5) Administrative overvejelser.

Ud over de omtalte kriterier kan særlige administrative forhold medvirke til, at en proces optages på proceslisten.

Det vil typisk være, hvis en samlet produktionsproces i forvejen består af flere andre, individuelle processer, der allerede er optaget på listen. Da vil virksomheden skulle opgøre godtgørelsen ud fra disse øvrige processer, hvilket medfører unødvendig administration ved ansøgningsproceduren hos både virksomhed og myndighed.

Den samlede produktionsproces kan derfor optages som selvstændigt punkt på listen frem for at være dækket af en række andre punkter.

Hvis der ikke er særlige administrative konsekvenser ved at optage en proces på listen, taler det ikke yderligere for, at processen optages.

Den videre procedure for ændring af proceslisten

Proceslisten er et bilag til CO₂-afgiftsloven og kan kun ændres ved lov. Skatteministeren eller et andet medlem af Folketinget skal fremsætte et lovforslag og skaffe flertal, før listen kan ændres.

Hvis en virksomhed mener, at dens produktionsproces opfylder kravene til at komme på proceslisten, kan der rettes henvendelse til Skatteministeriet, der vil gennemgå tallene.

Hvis Skatteministeriet er enig i opfyldelsen af kriterierne, indstiller ministeriet, at skatteministeren fremsætter lovforslag.

Det skal bemærkes, at der blev lavet et grundigt forarbejde, da proceslisten blev udarbejdet. Kun processer, der virkelig er energiintensive, kom på listen. Der er kommet meget få processer på listen, siden den oprindeligt blev udarbejdet, og det har typisk været helt nye produktionsprocesser. Sandsynligheden for, at eksisterende processer kan optages, er derfor lille.